

Yerel Yönetimlerde Dijital Kapasite Ve Yenilikçilik: Hatay İlçelerinin E – Belediyecilik Düzeyi Üzerine Bir Araştırma

Zeynep Eraldemir¹

Mehmet Tamer²

Özet

Yerel Yönetimler, yerelde demokrasinin ve katılımının en önemli örgütlenmeleridir. Bununla beraber yerel halkın günlük hayatta mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulmuşlardır. Son dönemde küreselleşmenin ve dijitalleşmenin de etkisiyle e-belediyecilik alanında önemli adımlar atılmıştır. E-devlet uygulaması e-belediyecilik için önemli bir model örneği olmuştur. Yerel yönetimler birçok çalışmasını e-belediyecilik bağlamında elektronik ortamda sunmaya başlamıştır.

Yerel yönetimler dijitalleşmeye yönelik çalışmalarını hızlandırırken, bu durum gelecek dönemler için devrim olma özelliğine sahiptir. Dijital Uygulamalar bir yerel yönetim biriminin vizyonu açısından da son derece özel bir yere sahiptir. Bu çerçevede yerel yönetimler tarafından uygulamaya konulan dijital uygulamalar, yerel halkın ihtiyaç ve taleplerine daha kısa zamanda ve hızlı bir şekilde cevap verme imkânı sağlamaktadır. Bu durum belediye açısından halk gözünde değer artırıcı bir etki sağlamaktadır. İnternet kanalları ve sosyal medya sayfaları bu süreçte önemli araçlardır. Bu çalışmamızda dijitalleşme ve e-belediyecilik anlamında Hatay ilinin ilçe belediyelerinin uygulamayı kullanma düzeyleri incelenecektir.

- 1 Öğr. Gör. Dr. ,Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Antakya Meslek Yüksekokulu, Dış Ticaret Programı zeyneperaldemir@mku.edu.tr, 0000-0001-5688-5360.
- 2 Doç. Dr. , Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Antakya Meslek Yüksekokulu, Yerel Yönetimler Programı mtamer@mku.edu.tr, 0000-0001-9806-9548

GİRİŞ

Yerel halkın yerel nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan, karar organları seçimle belirlenen, kendisine ait bütçesi ve tüzel kişiliği olan birimlere yere yönetim (mahalli idare) denilmektedir. Yerel yönetimler Türk Kamu Yönetiminin örgütlenmesinde önemli bir yeri vardır. Merkezi yönetimin yükünü hafifletirken diğer yandan yerel demokrasi hususunda kıymetli bir rol üstlenmektedir. Küreselleşme, bilgi çağı ve yüksek teknoloji ile beraber ülkemizde ve dünyada kamu ile özel idareler hizmet sunumunu günün şartlarıyla icra etmektedir. Teknoloji, insanoğlunun hayatında her geçen gün varlığını iyice hissettirmektedir. Merkezi ve yerel idareler, vatandaşla hizmet sunarken klasik anlayışın dışında çağın gelişmiş uygulamalarını, dijitalleşmeyi ve bilgi teknolojilerini kullanmayı ve bu bağlamda daha etkin hizmet üretmeyi kaçınılmaz olarak benimsemek durumundadırlar.

E-devlet uygulamaları ülkemizde aktif bir şekilde kullanılırken, belediyecilik ve yerel idare anlamında E-belediyecilik uygulamasının da yönetim sistemimize yüksek bir hızla entegre edildiği görülmektedir. Belediyeler klasik yönetim anlayışından vazgeçip, bilgi teknolojilerine adapte olmakta ve bu noktada büyük bir dönüşüm yaşanmaktadır. E-belediyecilik ile beraber yenilikçi, teknolojik, hızlı, şeffaf bir yerel yönetim modeli hayata geçirilirken bürokrasi ve bürokratik engellemelerinde önüne geçmek hedeflenmektedir. E-belediyecilik uygulaması yerel yönetimlerde köklü değişikliği de beraberinde getirmektedir.

Yerel yönetimlerde hayata geçirilen dijital uygulamalar, yerel yönetimlerin vizyonu ve çağın da şartları beraberinde bu değişim ve dönüşümü elzem kılmaktadır. Bu çerçevede yerel yönetimler tarafından uygulamaya konulan dijital uygulamalar, yerel halkın ihtiyaç ve taleplerine daha kısa zamanda ve hızlı bir şekilde cevap verme imkânı sağlamaktadır. Bu durum belediye açısından halk gözünde değer arttırıcı bir etki sağlamaktadır. İnternet kanalları ve sosyal medya sayfaları bu süreçte önemli araçlardır. Bu çalışmamızda Hatay ilinin ilçelerinde yerel yönetimlerde dijitalleşme ve yenilikçilik kapsamında E-belediyecilik uygulamaları anlamında bir araştırma yapılmıştır. Yerel yönetim, E-belediyecilik, dijital dönüşüm kavramları açıklandıktan sonra ilçe belediyelerinin E-belediyecilik anlamında yaptığı çalışmaların analizine yer verilerek, genel bir değerlendirme ile çalışma tamamlanmıştır.

1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Kavramsal çerçeve olarak çalışmada yer alan yerel yönetim, E-belediyecilik, dijital dönüşüm kavramları ve uygulamalarına değinilmiştir.

1.1. Yerel Yönetim

Yerel yönetimler, insanların yerel ve müşterek ölçüdeki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla imar edilen topluluklardır (Çiçek, 2014: 54). Belediye, köy ve ildeki yerel halkın ortak ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan kamu tüzel kişiliklerine yerel yönetim denilmektedir (Tamer, 2016: 133). Temelleri 19. yüzyılda Osmanlı Devleti zamanında atılan yerel yönetimler için 1876, 1921, 1924, 1961 ve 1982 anayasalarında da düzenlemelerde bulunulmuştur (Kırıışık ve Sezer, 2006: 5). 1982 Anayasasına göre yerel yönetim birimleri üç bölüme ayrılmaktadır. Bu yerel kademeler belediye, köy ve il özel idaresidir (Demir ve Karakütük, 2003: 70).

Şekil.1. Türkiye’de Yerel Yönetim Birimleri

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

1982 Anayasasının 127. Maddesine göre yerel yönetimler “*Mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir. Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir*” (www.mevzuat.gov.tr). Anayasada yerel yönetimlerin birtakım özelliklerine yer verilmiştir. Bu anlamda belirtilen bazı temel özellikler şunlardır:

- Yerel yönetimlerin karar organları seçimle belirlenir,
- Yerel halkın mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere oluşturulmuştur,
- Kendi aralarında birlik kurabilirler,
- Görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır,

- Mali denetimleri Sayıştay tarafından yapılır,
- Görev ve yetkileri kanunla düzenlenir (Eryılmaz, 2013: 179).

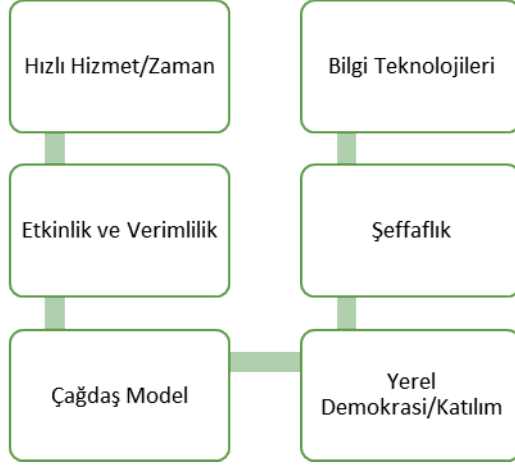
2.2.E-Belediyecilik

Kamu hizmetlerinin sunumunda e-uygulamalarının kullanılmaya başlanması ifa edilen hizmetlerde etkinlik ve verimlilik sağlanması, zaman kazanma ve maliyetlerin azalması bu uygulamaların işlerlik kazanmasında temel gerekçeler olmuştur. Kamu içerisinde yerel yönetimler bu süreçten en çok etkilenen birimlerin başında gelmektedir Halka iyi hizmet sunmak yönetimin kalitesini ortaya koymaktadır. E-uygulamalar ile halkın hizmete ulaşımı yönetimin devamlılığında ki önemli bir parametredir (Yıldırım, 2021: 63; Yılmaz ve Mecek, 2021: 130).

Ülkemizde ulusal düzeyde kullanılan E-devlet uygulamaları zamanla belediyeler tarafından kullanılmaya başlanmış ve ismine E-belediyecilik denilmiştir (Çakır, 2015: 4). E-belediyecilik uygulaması ile beraber belediyelerin faaliyetlerinde bilişim teknolojisini kullanma, etkin bir hizmet sunumu ve farklı birimler arasında koordinasyon sağlanması söz konusudur (Arslan, 2022: 78; Geymen ve Karaş, 2006).

E-belediyecilik; yerel yönetimler açısından değerlendirildiğinde şeffaflık, hesap verebilirlik, halkın katılımının artması, hizmetlerin dijital ortamda daha hızlı bir şekilde sunumunu sağlamaktadır. Bu uygulama aynı zamanda yerel yönetimlerin etkinliğini arttıran ve yerel demokrasiyi güçlendiren bir araç olarak görülmektedir (Varnalı, 2025).

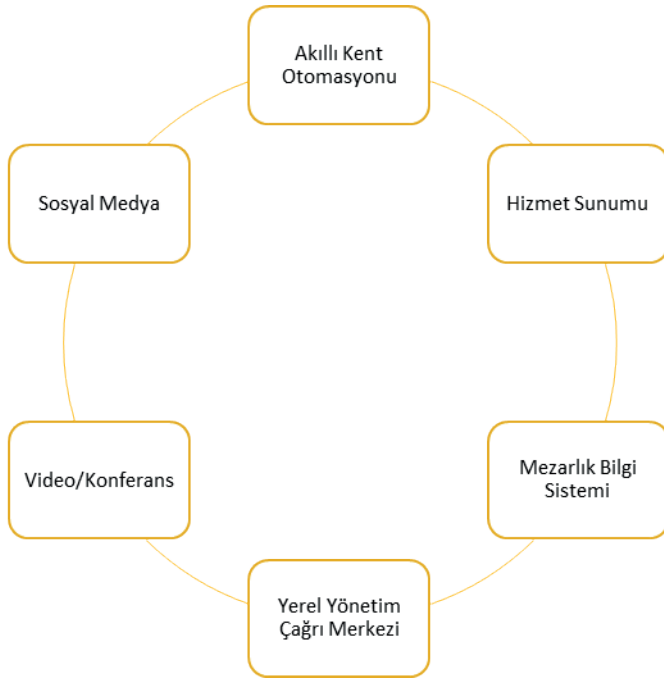
Günümüzde birçok belediyenin kullanmaya başladığı E-belediyecilik, klasik belediye modelinden çağdaş belediye modeline geçişin en güzel adımıdır (Çakır, 2017: 5). E-belediye uygulamaları bilgi, teknoloji ve iletişim unsurları ile vatandaşa ve özel kuruluşlara etkin hizmet sunumunun çağdaş modeli olarak kabul edilmektedir (Karakaya, 2006). E-belediyecilik faaliyetleri yerel yönetimin performansını arttırmada önemli bir model, belediye hizmetlerini halka verimli, hızlı, kolay ve şeffaf bir şekilde iletmede güçlü bir araçtır (Görgün ve Pütün, 2023; Yılmaz, 2019).

Şekil.2. E-Belediyecilik ve Özellikleri

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

2.3.Dijital Dönüşüm

“Dijital Dönüşüm” Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlüğüne göre zaman ve maddi tasarrufa kavuşmak için bilgi teknolojilerinin kullanılması, iş süreçlerinin elektronik ortamda yürütülmesi anlamına gelmektedir. Günümüzde devletlerin vatandaşla hizmet sunduğu tüm katmanlarda yüksek teknolojiyi kullandığı görülmektedir. Mobil uygulamalar, açık veriler, sosyal medya uygulamaları dijital gelişmelerin bazı örnekleridir (Öz yardımcı, 2022: 38). Dijital dönüşüm uygulaması yerel yönetimlerde bilgi paylaşımı ve kurumsal işbirliğinin pekiştirilmesi anlamında hayata geçirilen bir çalışmadır (Yılmaz, 2013: 59). Dijital dönüşümün yerel yönetimlere en önemli katkılarından birinin de tasarruf sağlamak olduğunu belirtmek gerekir (Erdoğan, 2019: 69). Yerel yönetimler dijital dönüşüm bağlamında bazı uygulamaları hayata geçirmiştir. Akıllı kent otomasyonu, çağrı merkezi, müşteri ilişkileri, mezarlık bilgi sistemi, video konferans, kimlik paylaşım sistemi, sosyal medya ve duyuru/hizmet paylaşımı gibi konular en çok hayata geçirilen uygulamalardır (Yıldırım, 2025: 72-76).

Şekil.3. Dijital Dönüşümün Yerel Yönetimlerde Uygulama Örnekleri

Kaynak: Yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

2. E-BELEDİYEÇİLİK DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ VE KRİTERLERİ

Türkiye’de büyükşehir belediyeleri ile diğer belediyelerin web siteleri üzerinde yapılan literatür çalışmaları sayfaların veri erişimi, bilgi sunumu, hesap verebilirlik, şeffaflık, detaylı ve güncel kent rehberi, yönetici bilgileri ile halkla ilişkiler ölçeğinde karşılıklı etkileşime imkan tanınması gibi işlevler ölçeğinde çok boyutlu olarak incelenmektedir. Bu bağlamda alınan meclis kararlarına erişim, faaliyet raporlarının düzenli olarak ilanı, mali raporlara ulaşabilmek ve ihale ilanlarının varlığı web sayfasının yeterli olarak kabul edilebilmesi noktasında aranan düzenli erişim kriterlerini oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra başkanın ulaşılabilir olması, başkana doğrudan mesaj gönderilebilmesi, halk masası gibi uygulamaların varlığı ve talep- şikayet formları da web sayfalarında etkileşim kanallarının yeterli düzeyde olduğunu gösteren kriterler olarak değerlendirilmektedir. Web sayfaları içerisinde stratejik planın varlığı, performans programlarının da güncellenerek sunumu sayfanın görünürlüğü, belgelerin yeterliliği ölçeğinde önem arz etmektedir. Yine içeriğin yeterliliği ölçütünde kentin tarihçesi, turizm olanakları ve kenti

anlatan, tanıtan bir kent rehberinin mevcudiyeti aranmaktadır (Şengül ve Balıkcı, 2021:420-422).

Web siteleri üzerinde çalışma yapan uluslararası literatürde şeffaflık, kullanılabilirlik, e- katılım ve içerik kalitesi üzerinde durulmuş olup genel olarak yerel yönetim web sayfalarının büyük çoğunluğunun yalnızca bilgi verme amacı taşıyıp, tek yönlü iletişim sağlayan, etkileşime kapalı düzeyde olduğu belirtilmektedir (Gençkaya, Gündoğdu, Aytekin, 2021: 705-706).

Bu çalışma için 0-5 puan arası tek bir “web sitesi dijital olgunluk puanı” kullanılmıştır. Bu bağlamda 0-1 puan çok yetersiz ve erişilemez bir web sitesine işaret ederken 2 puan sınırlı ve temel tanıtımı içeren, zayıf şeffaflık düzeyine sahip bir web sitesi olduğunu göstermektedir. 3 puan orta düzeyde temel kurumsal bilgileri içeren ve bazı online bağlantıları olan web sitesini, 4 puan ise iyi, güçlü şeffaflık, online bağlantılar, güncel içerik ve kent rehberi açısından doyurucu veriler sunan bir web sitesini ifade etmektedir. 5 puan ise çok gelişmiş, üst düzey etkileşimin olduğu açık veri ve gelişmiş katılım sağlayan bir web sitesi anlamına gelmektedir ki Hatay ilçe belediyeleri içerisinde bu seviyede bir web sitesi bulunmamaktadır.

3. BULGULAR

3.1. “İyi” Düzeyde Web Siteleri (Puan: 4)

Antakya, Defne, Samandağ, Arsuz, Reyhanlı, Payas, Erzin ve Kırıkhan belediyeleri; Meclis kararları ve faaliyet raporlarını düzenli biçimde yayımlamaları, stratejik plan, performans programı, bütçe/ gelir- gider tabloları ile ihale ve tarife bilgilerine doğrudan menüden ulaşılabilmesi yönünden iyi düzey olarak adlandırılan kategoride yer almaktadır. Bunun yanı sıra e-belediye, e-ruhsat, e-imar, ihtilaflı durumlara dair çözüm merkezi ve halk masası gibi çevrimiçi hizmet ağlarına ana sayfa üzerinden hızlı erişim imkanı sağlaması da iyi düzeyde web sitesi özelliklerini karşılaması noktasında katkı sunmaktadır. Gezi rehberi, tarihi ve kültürel mekanlar, yerele özgü yemekler, bir afet durumunda toplanma alanları ve nöbetçi eczaneler gibi özellikle sosyal ölçekte kent rehberi unsurlarını daha görünür hale getiren ve sunan web sayfaları ile de literatürde yer alan yeterli ve iyi düzey kategorisine yaklaştığı ifade edilebilir. Uluslararası çalışmalarda vurgulanan, sitelerin menü yapılarının anlaşılır, net ve hızlı olması, güncel içerikleri barındırması ve rahatlıkla arama yapılabilmesine imkan sağlaması bu sitelerin kullanılabilirlik ölçütünü belirlerken bahsi geçen belediyelerin siteleri önemli ölçüde bu kriteri karşılamaktadır. Faaliyet raporlarının varlığı, mali bilgilere erişebilme imkanı ve ihale ilanlarının varlığı da hesap verebilirlik ölçütünü belirlemekte ve yine Antakya, Defne, Samandağ, Arsuz,

Reyhanlı, Payas, Erzin ve Kırıkhan belediyelerinin büyük ölçüde bu kriteri de karşıladığı görülmektedir.

3.2. “Orta” Düzey Web Siteleri (Puan: 3)

İskenderun, Dörtyol, Belen, Hassa ve Kumlu belediyelerinin web siteleri genel olarak duyuru ve yönlendirme işlevi üzerine çalışırken, katılımcılık ve hesap verme yönünden sitenin gelişmeye muhtaç olduğu sonucuna varılmaktadır. Bununla birlikte temel düzeyde kurumsal bilgi verme, güncel haberlere erişim ve duyuru yapma noktasında da sitelerin sınırlı kaldığı görülmektedir. Bahsi geçen belediye web sayfalarının çoğunlukla farklı portallara yönlendirilerek desteklendiği, e-belediye bağlantılı portallara yönlendirilen bağlantılar içerdiği de anlaşılmaktadır. Gezi rehberi ile tarihi ve kültürel mekanları, yerel mutfağı, nöbetçi eczaneleri içeren detaylı kent rehberi ile stratejik plan, mali raporlar ve faaliyet raporları gibi içerikler açısından üst gruba nazaran daha sınırlı erişim sunduğu ifade edilebilir. Literatürde katılıma dayalı araçların varlığı, çok yönlü etkileşime imkan sağlayan etkili iletişim ve veri derinliği gibi özellikler salt bilgi verme yönü ile etkileşime olanak sağlayan e-belediyeciliğin farkını ortaya koyan kriterlerdir. Dolayısıyla bu belediye web sitelerinin daha az etkileşime imkan tanıdığı sonucuna varılabilir.

3.3. “Sınırlı” Düzey Web Sitesi (Puan: 2)

Altınözü Belediyesi’nin resmî sitesi, erişilebilirlik ve sunduğu veriler ölçeğinde bilgi derinliği açısından, içerik görünürlüğünün sınırlı oluşu ile aynı zamanda sayfada yaşanan erişim güçlükleri nedeniyle düşük puan almıştır. Sitede yaşanan teknik sorunlar da literatürde belediye web sitelerinin vatandaş tatmini sağlaması ve kullanılabilirliği ölçütünde kritik bir engel olarak vurgulanmaktadır. Altınözü belediyesinin düşük puan alma sebebi belediyenin dijital kapasitesinden ziyade ana sitede yer alan mevcut teknik sorun ve durumlardan kaynaklanmaktadır. Bahsi geçen web sayfasına yönelik yapılacak altyapı iyileştirmeleri ile sayfa daha yüksek bir kategoride değerlendirme imkanı bulabilecektir.

4. HATAY’IN DİJİTAL YÖNETİM YAPISI: İLÇE BAZLI ANALİZ

Belediyelere Göre Puanlar ve Değerlendirmeler

Aşağıdaki tablo, Hatay ilçe belediyelerinin resmî web siteleri için yapılan özet puanlamayı göstermektedir (sadece ana web siteleri kullanılmış olup, e-belediye portalları hariç tutulmuştur).

İlçe Belediyesi	Web adresi (ana site)	Puan (0-5)	Kısa Gerekçe (özet)
Antakya	antakya.bel.tr	4	Meclis kararları arşivi, stratejik plan, gelir tarifeleri, imar planı değişiklikleri, online işlemler ve zengin kent rehberi (yemekler, gezi rehberi, tarihi bilgiler) ile yüksek şeffaflık ve güçlü bilgi yapısı.antakya.bel.tr
Defne	defne.bel.tr	4	Meclis kararları, faaliyet raporları, stratejik yönetim, hizmet standartları, e-belediye ve vatandaş portalına köprüler, sıkça sorulan sorular ve kent rehberi ile dengeli ve güncel bir yapı.defne.bel.tr
Samandağ	samandag.bel.tr	4	E-ruhsat, halk masası, yapı ruhsat eğitim videoları, meclis kararları, faaliyet raporları, kent rehberi ve yoğun güncel haber-ihale içeriği; yüksek etkileşim ve şeffaflık.samandag.bel.tr
Arsuz	arsuz.bel.tr	4	Meclis kararları, stratejik plan ve değerlendirme raporu, faaliyet raporları, bütçe gelir-giderleri, eylem planı ve güçlü turizm-kültür sayfaları; çözüm merkezi ve e-belediye entegrasyonu ile öne çıkmaktadır. Arsuz Belediyesi
Reyhanlı	reyhanli.bel.tr	4	Meclis kararları, faaliyet ve mali raporlar, güncel meclis toplantısı ve ihale duyuruları, afet-toplanma alanları ve şehir haritası gibi kent odaklı içeriklerle güçlü bir şeffaflık profili sunmaktadır.reyhanli.bel.tr
Payas	payas.bel.tr	4	Meclis kararları, meclis toplantı duyuruları, hizmet standartları, hizmet rehberi, e-belediye bağlantısı, kent rehberi ve tarihî/turistik bilgi içeriği bir arada; yüksek kullanım kolaylığıyla dengeli bir yapı.payas.bel.tr
Erzin	erzin.bel.tr	4	İlçe tanıtımı, projeler, haber-duyuru bölümleri, kurumsal bilgiler ve temel erişim kanalları mevcut; ayrıca site üzerinde erişilebilirlik (erişim kolaylığı) vurgusu yer almakta, bu da literatürde önerilen kullanılabilirlik kriterleriyle uyumludur. www.erzin.bel.tr
Kırıkhan	kirikhan.bel.tr	4	Kurumsal yapı, ilçe tanıtımı, güncel haber-duyurular ve e-belediye/"Kırıkhan İletişim Merkezi" gibi çevrimiçi platformlara bağlantılarla işlevsel bir belediye ana sitesi. www.kirikhan.bel.tr
İskenderun	iskenderun.bel.tr	3	Modern tek sayfa uygulama (SPA) yapısına sahip; haber-duyuru ve kurumsal bölümlere ulaşmakta, ancak teknik yapı nedeniyle menü/alt sayfalar dışarıdan tam okunamadığından şeffaflık içeriğinin derinliği sınırlı gözlenebilmektedir. https://iskenderun.bel.tr/

İlçe Belediyesi	Web adresi (ana site)	Puan (0-5)	Kısa Gerekçe (özet)
Dört Yol	dortyol.bel.tr	3	Ana sitede kurumsal ve haber içerikleri; “dijital belediye” yaklaşımıyla ayrı e-belediye portalına köprü; ancak ana sitedeki meclis kararları/faaliyet raporu bağlantıları, üstteki ilçelere göre daha sınırlı görünmektedir. www.dortyol.bel.tr
Belen	belen.bel.tr	3	Müdürlükler, projeler, duyurular, meclis karar özetleri ve bazı planlanan proje bilgilerinin yer aldığı, klasik yapıda bir ana site; kent rehberi ve şeffaflık içeriği mevcut fakat daha da derinleştirilebilir. https://belen.bel.tr/
Hassa	hassa.bel.tr	3	Haber-duyuru ve temel kurumsal bilgiler sunan, işlevsel fakat şeffaflık (faaliyet raporu, mali rapor vb.) ve kent rehberi boyutu üst gruba göre daha zayıf görünen bir yapı. Hassa Belediyesi Resmi Web Sitesi
Kumlu	kumlu.bel.tr	3	Duyurular, ilçe rehberi ve online işlemler bağlantıları içeren sade bir site; temel bilgilere erişim sağlanmakla birlikte şeffaflık ve kapsamlı kent rehberi alanı gelişmeye açıktır. Kumlu Belediyesi Resmi Web Sitesi
Altınözü	altinozu.bel.tr	2	İnceleme sırasında siteye erişimde zaman zaman teknik sorunlar yaşanmış, görülebilen kısım daha çok başkan tanıtımı ve genel bilgilerle sınırlı kalmıştır; bu durum erişilebilirlik ve bilgi derinliği açısından düşük puanlanmıştır. Altınözü Belediyesi Resmi Web Sitesi

4.1. Kullanılabilirlik ve Tasarım

Yerel yönetimlerin web sayfalarını kullanılabilirlik ve tasarım ölçeğinde değerlendirirken navigasyon, sayfa içerisinde etkin arama, mobil uyum ve sayfaya hızlı erişim gibi kriterler dikkate alınmaktadır. Bu ölçekte Hatay’ın tüm ilçe belediyelerinin web sayfaları değerlendirilmektedir.

4.1.1. Antakya Belediyesi

Antakya Belediyesinin web sitesinde ana menü incelendiğinde “Online İşlemler, Vergi Borcu Öğrenme, İmar İşleri, İhale ve Askı İlanları, Halkla İlişkiler” gibi modüllerin varlığı ve bunlara doğrudan erişim imkanının olması navigasyon altyapısının işlevsel olduğunu göstermektedir. Ana sayfada bir arama kutusu bulunmakla birlikte çok temel seviyede site içerisinde arama yapılabilmesine imkan sağlamaktadır. Arama kutusu içerisinde alt kategorilere ayırma, filtreleme, belirli tarih aralıklarına göre ya da belge türüne göre aramayı daraltma olanağı olmayıp, bu kapsamda meclis kararları,

faaliyet raporları ve ihale ilanlarının kategorileştirilerek aranmasına izin vermemektedir. Dolayısıyla bu nedenler dikkate alınarak “gelişmiş arama” fonksiyonu sunmadığı ifade edilebilir. Benzer şekilde erişilebilirlik kriteri bağlamında hızlı erişim ve mobil uyum araçlarının (yazı şekli ve boyutu, ekran okuyucu yapı, kontrast vb.) bir menü altında toplanmamış olması ve görünür olmaması kullanılabilirliği mobil uyum ve erişilebilirlik noktasında orta-üst seviyeye yerleştirmektedir.

4.1.2. Defne Belediyesi

Web sitesi içerisinde üst menü yapısının düzenli bir görünüme sahip olduğu söylenebilir. “Başkan, Defne, Kurumsal, Kent Rehberi” başlıkları ve bu başlıklar altında yer alan hiyerarşik menülerin stratejik yönetim, organizasyon şeması, meclis kararları gibi alt menülerle desteklenmesi kullanıcı açısından hızlı ve sistematik bir erişim imkanı sağlamaktadır. Uygun ve kullanışlı menü yapısı sayesinde kullanıcılara aradıkları bilgiye kolayca ulaşabilme imkanı sunmaktadır. Bunun yanı sıra erişilebilirlik araçlarından kontrast, font büyütme gibi özellikler açısından eksiklikler ile mobil uyumluluğa dair özel bir düzenleme eksikliği tasarımı daha çok klasik masaüstü görünüme kavuşturmuş, çağdaş web sayfa standartlarından uzak bir görünüm sergilemiştir.

4.1.3. Samandağ Belediyesi

Samandağ Belediyesi web sitesi içerisinde güncel haberlerin yoğun olarak ön plana çıktığı, ana sayfa üzerinden güncel haberlere hızlı erişim imkanı sağladığı söylenebilir. “Mobil Uygulamalarımız” başlığı, mobil iletişim kanalının da tasarıma dahil edildiğini göstermektedir. Haber içeriği ile birlikte görsel içeriğinde yoğun olması site içerisinde kalabalık bir görünüme sebep olmakta siteyi ilk kez kullananlar için özellikle içeriklerin kategorileştirilmesi noktasında karmaşık bir tablo nedeniyle kullanımı zorlaştırabilmektedir.

4.1.4. Arsuz Belediyesi

Arsuz Belediyesi web sitesi içerisinde menü yapısının birkaç tıklama ile istenilen amaca ulaşılabilmesine imkan sağlayan dengeli bir yapıda olduğu söylenebilir. “Haberler, Duyurular, Performans Programı, Bilgi Edinme, Faaliyet Raporları, Eylem Planı, İstek ve Öneri” gibi sekmeler ana sayfada kolay kullanıma uygun, sade tasarımlı, metin üzerine daha çok kurgulanmış bir yapı sunarken gelişmiş filtreleme imkanı sağlamaması erişilebilirliğin ön planda olmadığı sonucuna götürmektedir. İşlevsel bir tasarıma sahip olmakla birlikte sitenin daha klasik bir modelde tasarlandığı ve geleneksel yapıda olduğu görülmektedir.

4.1.5. Reyhanlı Belediyesi

Reyhanlı Belediyesi web sitesi basit, kolay menü ve hızlı erişim imkanı sunması ile kullanıcılar açısından avantaj sağlamakta, ana sayfa üzerinde bulunan “Haberler, Duyurular, Kurumsal, Hizmetler” gibi menüler anlaşılır ve belirli bir hiyerarşik sıra gözetilerek hazırlanmış olup kullanıcıların belediyeye ait bilgilere erişiminde zahmetsiz bir ulaşım olanağı sağlamaktadır. Sunduğu kolay kullanım avantajına rağmen gelişmiş filtreleme yapısı, erişilebilirlik ayarları, mobil uyum araçları açısından yeterli olmaması, görünürlüğün zayıf olması, geleneksel sayfa düzeni işlevsel tasarıma rağmen sitedeki eksiklikler olarak değerlendirilmektedir.

4.1.6. Payas Belediyesi

Payas Belediyesi web sitesinde yer alan “Keşfedin, Hizmet Rehberi” gibi menüler kent rehberine kolay ulaşım sağlamakta, navigasyonu güçlendirirken kullanıcılara hizmet içeriklerine rahatlıkla erişebilecekleri bir yapı sunmaktadır. Bunun yanı sıra daha üst düzey detaylı arama imkanı olmaması dikkat çekicidir. Sayfa içerisinde engelli kullanıcı modları ya da erişilebilirlik menüsü gibi sekmelerin görünürlüğünün artırılmasına ihtiyaç vardır.

4.1.7. Erzin Belediyesi

Erzin Belediyesi web sitesi içerisinde “Başkan, Belediye Hakkında, Duyurular, Projeler, Nöbetçi Eczaneler” gibi menüler kullanıcılar açısından kolay, hızlı kullanım imkanı sunmakta ve bu menülerin yanına eklenmiş olan “erişilebilirlik menüsü ikonu” da ayrıca kullanılabilirlik kategorisinde uluslararası ölçekte bir kriteri sağlaması açısından güçlü bir yapıyla desteklenmiş olduğunu göstermektedir. Kullanıcı farklılıklarına yönelik farklı ihtiyaçlara göre tasarlanmış olan bu menü erişilebilirlik ve tasarım ölçeğinde Erzin Belediyesinin Hatay ilçeleri içerisinde iyi bir örnek olmasını sağlamıştır.

4.1.8. Kırıkhan Belediyesi

Kırıkhan Belediyesi web sitesinde “Kırıkhan Tarihine Genel Bakış, Belediye, E- Belediye, Nöbetçi Eczaneler, İletişim” gibi menüler yer almakta ve bunlar kullanıcılar açısından sade, kullanışlı, anlaşılır navigasyon sağlamaktadır. Kullanıcılara sunulan kent rehberi ölçeğinde gündelik yaşama ilişkin pratik bilgilere erişim ve belediyeye dair bilgilere de kolay erişim imkanı sunulmaktadır. Bunun yanı sıra sitenin gelişmiş arama kriterinin zayıf olması, mobil uyumun sınırlı oluşu, daha ziyade blog tarzı bir site

görünümünde yapıdan oluşması da modern tasarım standartları ölçeğinde siteyi kullanılabilirlik düzeyi itibariyle orta seviyeye yerleştirmektedir.

4.1.9. İskenderun Belediyesi

İskenderun Belediyesi web sitesi tek sayfa uygulaması (SPA) olarak tasarlanmış, modern yapıda, sayfalar ve menüler arası geçişlerde akıcılığı sağlayan, arka planın iyi ve güçlü bir tasarımla desteklendiği olumlu bir örnek sunmaktadır. Sayfanın sunduğu çağdaş ve modern görünüme rağmen kullanıcılardan bir kısmı için içeriğe erişim, sayfa düzeni ve derinliğinde klasik HTML gibi sayfa yapıları ve alt menülere erişimde kolaylık sunmamaktadır. Faaliyet raporları, meclis kararları gibi belirli bilgiler sunan kategorilerde menülerin daha görünür kılınması kullanılabilirliğe olumlu katkı yapacaktır.

4.1.10. Dörtööl Belediyesi

Dörtööl Belediyesi web sitesinde “Belediye Ücret ve Tarifeleri, Nikah İşlemleri, Nöbetçi Eczaneler, Sosyal Tesisler, Dijital Belediye” gibi menüler kullanıcılar açısından hızlı erişim imkanı sağlamaktadır. Kullanıcıların sık kullanılan hizmetlere doğrudan erişiminin sağlanması ve sayfa içinde etkili yönlendirmenin olması olumlu bir web sayfası örneği sunarken gelişmiş arama fonksiyonunun olmaması ile mobil araçlarla uyum, erişilebilirlik ölçeğinde sınırlı kalmıştır. Dolayısıyla web sitesi tasarımının geleneksel yapıda bir görünüme sahip olduğu ifade edilebilir.

4.1.11. Belen Belediyesi

Belen Belediyesi web sitesinde “Departmanlar ve Önemli Bilgiler” menüsü bulunmakta ve bu menü ile listelenen kurumsal alt başlıklar kuruma dair bilgilere hızlı ve kolay ulaşılabilmesini sağlamaktadır. Mobil cihazlarla uyum, navigasyon ve erişilebilirlik açısından zayıf bir tasarıma sahip olan site, geleneksel, klasik bir yönetim sistemi görünümüne sahiptir.

4.1.12. Hassa Belediyesi

Hassa Belediyesi web sitesi ana sayfasında “Kurumsal, Güncel, Projeler, Online, Hizmetler” gibi menüler yer almakta olup bunun yanı sıra “Başkan’a Mesaj, Dilek, Öneri ve Şikayet, İletişim Formu” gibi başlıklarda yine sitenin görünürlüğünü artırmaktadır. Bu durum kullanıcılara, belediye ile rahatlıkla kurumsal iletişim kurabilme imkanı sağlamaktadır. Web sitesinin genel tasarımı işlevsel olmakla birlikte sade bir yapıya sahiptir buna rağmen gelişmiş arama fonksiyonları, mobil uyum ve erişilebilirlik noktasında sınırlı seviyede kaldığı görülmektedir.

4.1.13. Kumlu Belediyesi

Kumlu Belediyesi web sitesi içerisinde “İlçe Rehberi, Cimer, Önemli Telefonlar, Ziyaretçi Defteri, Resmi İlan Portalı, Dilek ve İstekler” gibi menüler yer almakta ve bu da navigasyon kriterini desteklemektedir. Kullanıcılar açısından belediyeye ait kurumsal bilgilere erişimde kolaylık sağlamaktadır. Sitenin genel yapısı geleneksel ve klasik bir görünümde olup erişilebilirlik ve modern tasarım ölçeğinde geliştirilebilir düzeyde yer almaktadır.

4.1.14. Altınözü Belediyesi

Altınözü Belediyesi web sitesi içerisinde “ Haberler, E-Belediye, Projeler, Belediye Web Uygulaması, Duyurular, İhaleler, Nöbetçi Eczaneler” gibi menüler navigasyon açısından destekleyici bir görünüm arz etmektedir. Aynı zamanda web sayfası kullanıcılar açısından hizmete yönelik içeriklere kolay ulaşımı sağlarken hızlı bir şekilde kurumsal bilgilere erişimi de desteklemektedir. Site içerisinde yaşanan teknik erişim sorunsalı, sayfa içeriğine dair verilere erişimde yaşanan hız ve sürekliliğe yönelik sınırlılıklarda kullanılabilirlik kriterini doğrudan etkileyen faktörler içerisinde öne çıkmaktadır.

4.2. Kurumsal Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik

Yerel yönetimlerin web sayfalarını kurumsal şeffaflık ve hesap verebilirlik ölçeğinde değerlendirirken meclis kararları, faaliyet raporları, ihale ilanları ve mali raporlar gibi kriterler dikkate alınmaktadır. Bu ölçekte Hatay’ın tüm ilçe belediyelerinin web sayfaları değerlendirilmektedir.

4.2.1. Antakya Belediyesi

Antakya Belediyesi web sitesinde “İmar, Vergi Borcu Öğrenme, İhale ve Askı İlanları” gibi menüler olmakla birlikte mali raporlar ve faaliyet raporlarına ulaşılacak açık veri imkanlarının sınırlı oluşu şeffaflık kriteri açısından olumsuz bir görünüm oluşturmaktadır. Güncellik ve görünürlük ölçeğinde ihale ve imar ilanları olumlu olarak değerlendirilirken faaliyet raporları ve mali tabloların görünürlüğü ve mali verilere erişimin görece düşük seviyede kaldığı ifade edilebilir. Dolayısıyla faaliyet raporlarının daha detaylı sunumu ve mali tabloların belirgin şekilde hiyerarşik sırayla sistematik şekilde verilmesi kurumsal ölçekte şeffaflığa büyük katkı sağlayacaktır.

4.2.2.Defne Belediyesi

Defne Belediyesi web sayfasında “Meclis Kararları, Yönetmelikler, Hizmet Standartları, Belediye Mevzuatı, Stratejik Yönetim” gibi menüler bulunmaktadır. Şeffaflık ve hesap verebilirlik ölçeğinde bu menülerin varlığı güçlü ve olumlu bir tablo çizmektedir. Bunun yanı sıra stratejik yönetim belgelerine açık erişim, meclis kararlarının düzenli bir sırayla hiyerarşik olarak listelenmesi, yerel yönetimlere ilişkin mevzuatında ulaşılabilir ve erişilebilir oluşu literatürde yer alan hesap verebilirlik ölçütlerini karşılamaktadır. Bu sistem kurumsal politikalar oluşturulurken karar alma süreçlerinin kullanıcılar tarafından görülebilmesine imkan sağlamaktadır.

4.2.3.Samandağ Belediyesi

Samandağ Belediyesi web sitesi projeler ve güncel haberlerle ön plana çıkarken, faaliyet raporları ve meclis kararları ölçeğinde görünürlük düzeyi Arsuz ve Defne Belediyesi kadar belirgin bir tablo çizmemektedir. Kullanıcıların kurumsal verilere ulaşması site içerisinde duyuruların ve haberlerin takibi ile mümkün görünmektedir. Alınan kararlar ve raporlama noktasında, arşivlemeyle birlikte sistematik bir sistemle sayfanın geliştirilmesi gerektiği söylenebilir.

4.2.4.Arsuz Belediyesi

Arsuz Belediyesi web sayfasında “Faaliyet Raporları, Mali Durum, Eylem Planı, Beklentiler Programı, Performans Programı” gibi menülerin yer alması şeffaflık kriterinde olumlu bir tablo çizmektedir. Belgelerin sistematik olarak ve düzenli şekilde yayınlanması kurumsal yapının mali durumunu ve performansını kamuya açık hale getirmekte ve bu da hesap verebilirlik ölçütünü güçlendirmektedir. Benzer şekilde ihale ilanlarının duyuruları yapılarak kullanıcıların erişiminin mümkün kılınması da yine şeffaflık ve hesap verebilirliği desteklemektedir.

4.2.5.Reyhanlı Belediyesi

Reyhanlı Belediyesi web sitesinde “Meclis Kararları, Güncel Duyurular, Faaliyet Raporları, Güncel İhaleler, Güncel İlanlar, Mali Raporlar” gibi menüler yer almakta ve bu da literatürde genel kabul gören şeffaflık kriterini karşılamaktadır. Faaliyet raporlarına, kurumsal ölçekte alınan kararlara ve mali tablolara ulaşılabilmesi belediyenin hesap verebilirlik kriterini sağladığını göstermektedir. Reyhanlı Belediyesi kurumsal hesap verebilirlik ve açıklık işlevleri itibarıyla güçlü bir örnek teşkil etmektedir.

4.2.6.Payas Belediyesi

Payas Belediyesi web sitesinde “Müdürlük Yapısı ve Kent Rehberi, Hizmet Rehberi” gibi menüler daha görünür kılınmış iken “Meclis Kararları, Faaliyet Raporları” menüleri diğerlerine nazaran daha arka planda kalmıştır. Kurumsal yapıya ilişkin çalışmalar, duyurular ve haberlere yer verilmektedir. Mali raporlar, ihale ilanları, faaliyet raporları daha görünür kılındığında şeffaflık kriterinin daha üst düzeyde karşılanacağı söylenebilir.

4.2.7.Erzin Belediyesi

Erzin Belediyesi web sitesinde “Faaliyet Raporları, Meclis Kararları, Mali Kararlar” gibi menüler bulunmakta ve bunlar gelişmiş arama fonksiyonlarıyla desteklenerek arşivlere erişilebilme imkanı sunmakta bu da hesap verebilirliği güçlendirmektedir. Projeler, ilanlar ve teknik verilere, imara ilişkin uygulamalara duyurular kısmından ulaşılabilmekte ve bu da karar süreçlerinde kullanıcılar açısından kısmi bir şeffaflık sunmaktadır.

4.2.8.Kırıkhan Belediyesi

Kırıkhan Belediyesi web sitesinde “Belediye Başkanı, Basın Odası, Meclis Üyeleri” gibi menülerle kurumsal kimlik görünür kılınsa da faaliyet raporları, mali raporlar ve meclis kararları daha geri planda kalmıştır. Duyurular ve belediyeye ilişkin tanıtımla şeffaflık ölçütü desteklenirken karar alma süreçleri ile raporlara ilişkin hesap verebilirlik kriteri açısından olumsuz bir tablodan bahsedilebilir.

4.2.9.İskenderun Belediyesi

İskenderun Belediyesi web sitesinde teknik özellik olarak kullanılan SPA yapısı kullanıcılar açısından içerik taramasına ilişkin detaylı taramayı zorlaştırmaktadır. Her ne kadar site içerisinde mali raporlar ve meclis kararları yer alsa da bunlara erişimin ve görünürlüğün zayıf olduğu ifade edilebilir. Site içerisinde haber içerikleri geniş yer bulmakta ve kurumsal bilgiler erişim mümkün olmakta bu da tüm özellikler dikkate alındığında şeffaflık düzeyinin orta ölçekte olmasına neden olurken Reyhanlı Belediyesi ve Arsuz Belediyesi gibi belirgin, görünür, sistematik bir şeffaflık sunmamaktadır.

4.2.10.Dört Yol Belediyesi

Dört Yol Belediyesi web sayfasında “Belediye Ücret ve Tarifeleri, Dijital Belediye, Güncel İlanlar” gibi menüler yer almakta ve bu durumda şeffaflık profilini desteklemektedir. Faaliyet raporlarının ve bunun yanı sıra meclis kararlarının merkezi arşiv halinde sunumu olumsuz bir tablo çizerken,

kullanıcıların kurumsal süreçlere dair daha fazla bilgi edinmesini sağlayacak rapor setleri ve daha detaylı, sistematik hale getirilmiş arşivleme sistemi hesap verebilirlik noktasında düzeyi artırıcı bir etki yaratacaktır.

4.2.11.Belen Belediyesi

Belen Belediyesi web sitesinde “Müdürlükler, Çed Karar İlanları, Duyurular” gibi menüler yer almakta bu da belirli bir düzeyde şeffaflık sunmaktadır. Faaliyet raporları, Meclis kararları ve mali raporlara ilişkin bilgilere ulaşılan arşiv sisteminin sınırlı görünüm arz etmesi hesap verebilirlik açısından orta düzeyde kalmasını açıklar niteliktedir.

4.2.12.Hassa Belediyesi

Hassa Belediyesi web sayfasında “Duyurular, Projeler” menüleri ile kurumsal bazdaki çalışmaların paylaşımı yapılmaktadır. Faaliyet raporları, meclis kararları ve mali raporlar görünürlük açısından zayıf kalmaktadır. Sistematik ve daha görünür kılınan arşiv ile raporların ve ihale ilanlarının ayrı başlıklar altında toplanması şeffaflık kriterini güçlendirecektir.

4.2.13.Kumlu Belediyesi

Kumlu Belediyesi web sayfasında “Duyurular, Resmi İlan Portalı, Projeler” gibi menüler yer almakta ve bu da belirli düzeyde açıklığı desteklemektedir. Sistematik şekilde uzun dönemli, güçlü arşivleme sistemi hesap verebilirlik düzeyi açısından gelişime muhtaç bir alan oluşturmaktadır.

4.2.14.Altınözü Belediyesi

Altınözü Belediyesi web sayfasında “Haberler, Projeler, Meclis Kararları, Duyurular, İlanlar, İhaleler” gibi başlıklar yer almakta ve bu menülerin varlığı da şeffaflık düzeyini güçlendirmektedir. İlanlar ve kurumsal ihaleler için oluşturulmuş düzenli, sistematik bir arşivlemeden bahsedilebilirken faaliyet raporları ile mali durum ve raporlara ilişkin benzer bir tablo sunulmamaktadır. Dolayısıyla bu durum şeffaflık düzeyini sınırlı kılmaktadır.

4.3.Vatandaşa Yönelik Hizmet ve Etkileşim

Yerel yönetimlerin web sayfalarını vatandaşa yönelik hizmet ve etkileşim ölçeğinde değerlendirirken çevrimiçi başvuru, halk masası, istek ve şikayetler, bilgi edinme gibi kriterler dikkate alınmaktadır. Bu ölçekte Hatay’ın tüm ilçe belediyelerinin web sayfaları değerlendirilmektedir.

4.3.1.Antakya Belediyesi

Antakya Belediyesi web sayfasında “Halkla İlişkiler, E-Belediye, Online İşlemler” gibi menüler yer almakta bu da kullanıcıların çevrimiçi iletişimini mümkün kılarak, bilgi talebinde bulunabilmesini ya da online başvuru yapabilmesini olanaklı hale getirmektedir. Kullanıcıların ödeme yapmasını, borç sorgulamasını dijital ortamda yapabilmesine fırsat veren temel düzeyde oluşturulmuş bir yapı görünümündeki site, halk masası ve istek-şikayet formu şeklinde adlandırılmış menülerin daha ön plana çıkarılıp görünür kılınması ile vatandaşla yönelik etkileşim düzeyi açısından güçlenecektir.

4.3.2.Defne Belediyesi

Defne Belediyesi web sayfasında kullanıcıların bilgi edinmesini sağlayan, kenti tanıtan bir kent rehberi bulunmakla birlikte yön bulmayı destekleyen bir sisteminde sitede yer aldığı görülmektedir. “Halk Masası, Şikayet-Talep Formu” gibi menülerin doğrudan web arayüzünde güçlü bir görünürlük sergilememesi, vatandaş- belediye etkileşiminin daha ziyade dolaylı kanallardan üzerinden gerçekleşmesini mümkün hale getirmektedir.

4.3.3.Samandağ Belediyesi

Samandağ Belediyesi web sitesinde “Mobil Uygulamalarımız” menüsü mobil düzeyde etkileşimin mümkün olduğunu göstermektedir. Sitede duyurular ve haberler geniş yer tutarken belediye-vatandaş etkileşiminin hem web tabanlı hem de mobil cihazlar üzerinden gerçekleşebileceği söylenebilir. Kullanıcılara yönelik başvuru ve talep, istek, şikâyet, iletişim formlarının daha belirgin ve görünür kılınması etkileşime yönelik düzeyi artıracaktır.

4.3.4.Arsuz Belediyesi

Arsuz Belediyesi web sitesinde “Bilgi Edinme, Çağrı Merkezi, İstek ve Öneri, Sıkça Sorulan Sorular” gibi menüler yer almakta olup sunulan bu modüller etkileşimin doğrudan gerçekleşebilmesine fırsat vermektedir. Dolayısıyla bu yapı vatandaş-belediye etkileşiminde iletişim kanallarının açık ve görünür olduğunu göstermektedir. Şikayet ve geri bildirim sisteminin çalışması da ayrıca kullanıcılar açısından aktif katılımı desteklerken Arsuz belediyesi, Hatay ilçeleri arasında en güçlü etkileşime sahip katılım boyutu açısından da en üst seviyede yer alan yerel yönetim birimini oluşturmaktadır.

4.3.5.Reyhanlı Belediyesi

Reyhanlı Belediyesi web sitesinde kurumsal bilgiler, iletişim formları yer alırken “Alo 444 5 731”hattı vatandaşın doğrudan belediyeyle iletişim

kurmasını sağlamıştır. “Hizmetler” başlığı altında afet toplanma yerleri, nikah, parklar gibi alt sayfalar açılmış ve bu hizmetlere yönelik açıklayıcı bilgilerde verilmiştir. Kullanıcı, çevrimiçi ve telefonla belediyeye kolaylıkla ulaşabilirken bilgi düzeyi ve etkileşim ölçeğinde güçlü bir yapı sunmaktadır.

4.3.6. Payas Belediyesi

Payas Belediyesi web sayfasında “Hizmet Rehberi” başlığı altında müdürlükler yer alırken kent rehberi, kentsel hizmetlere nasıl ulaşılacağı noktasında kullanıcılara yönelik yol gösterici bilgiler sunulmaktadır. Müdürlüklerin numaralarının verilmiş olması açık iletişimi güçlendirerek, etkileşimi de desteklemektedir. Talep, istek, şikayet formları ile çevrimiçi iletişime imkan veren başvuru modüllerinin görünürlüğünün kısıtlı olması etkileşim ölçeğinde olumsuz bir tablo çizmektedir.

4.3.7. Erzin Belediyesi

Erzin Belediyesi web sitesi iletişim kanalları, duyurular, erişilebilirlik ölçütleri ve projeler düzeyinde kullanıcının bilgiye ulaşmasını kolaylaştıran bir yapı görünümündedir. Mevcut yapı etkileşimin temel düzeyde seyretmesini mümkün kılarken dijital halk masası, talep, istek, şikayet gibi formların oluşturulabilmesine imkan tanıyan modüllerin daha görünür ve açık kılınması etkileşim seviyesini güçlendirecektir.

4.3.8. Kırıkhan Belediyesi

Kırıkhan Belediyesi web sitesinde “e-Belediye, KİM, Olgu” gibi menüler bulunurken, kurumsal adres ve e-posta bilgileri iletişim kısmında yer almaktadır. Çevrimiçi standart talep, istek, şikayet formlarının görünür olmadığı, iletişimin daha çok e-posta ve telefon üzerinden gerçekleşmesine imkan tanındığı görülmektedir. Dolayısıyla çevrimiçi, dijital etkileşim kanalları daha açık hale getirilip görünürlüğü artırılarak vatandaş-belediye etkileşimi güçlendirilebilir.

4.3.9. İskenderun Belediyesi

İskenderun Belediyesi web sayfasında kurumsal iletişim bilgileri ile e-belediye hizmetleri yer almakta olup bu dolaylı bir etkileşim olanağı sunmaktadır. Sayfa içerisinde borç sorgulama, temel düzeyde tasarlanmış başvurular ile ödeme imkanı bulunmaktadır. Sayfa yapısı SPA olduğu için formların klasik ölçekteki görünürlüğü kısıtlıdır. Kullanıcılar açısından menülerde araştırma yaparak çevrimiçi başvuru ve işlem sürecini yönetmek biraz keşfedici olmayı gerektirmektedir. Dolayısıyla vatandaş-belediye

etkileşimi açısından sitenin daha anlaşılır ve açık simgelerle güçlendirilmeye ihtiyacı vardır.

4.3.10.Dörtyol Belediyesi

Dörtyol Belediyesi web sitesinde “Talep, Öneri Formu” menüsü bulunmakta, kullanıcıların ana menü üzerinden talep, istek, şikayet ve geri bildirim mekanizmalarının işletilebilmesi etkileşim açısından destekleyici bir tablo çizmektedir. Hizmet sayfaları içerisinde kullanıcılara yönelik yol gösterici, yönlendirici bilgiler bulunmaktadır, bu da bilgiye erişim ölçeğinde olumlu bir örnek oluşturmaktadır.

4.3.11.Belen Belediyesi

Belen Belediyesi web sayfasında kurumsal iletişim bilgileri yer almakta olup, doğrudan iletişime imkan sağlayan “Dilek-Şikayet” başlığının üst düzeyde yer alan ilçe belediyeleri kadar ön plana çıkmadığı ve görünür olmadığı söylenebilir. Listelenen müdürlükler ve bunlara ait iletişim bilgilerinin verilmesi kullanıcı açısından dolaylı etkileşim olanağı sunmaktadır. Bunun yanı sıra çevrimiçi formların daha görünür ve etkili kılınması belediye-vatandaş etkileşimine olumlu katkı sağlayacaktır.

4.3.12.Hassa Belediyesi

Hassa Belediyesi web sitesinde “Başkan’a Mesaj, Dilek, Öneri, Şikayet, İletişim Formu” gibi online erişime imkan sağlayan sekmeler kullanıcı açısından etkileşimi güçlendirmektedir. Hassa Belediyesi çevrimiçi talep, şikayet, başvuru konusunda güçlü bir profile sahiptir.

4.3.13.Kumlu Belediyesi

Kumlu Belediyesi web sitesinde “Başkan’a Mesaj, Dilek ve İstekler, Ziyaretçi Defteri, Öneri ve Şikayet, İletişim Formu” gibi menüler yer almakta ve bu da vatandaş-belediye etkileşimi açısından güçlü bir katılımcı yönetim modeli sunmaktadır. Kullanıcılar açısından birçok iletişim kanalının kullanılması suretiyle, geribildirim sisteminin çeşitliliği de Kumlu Belediyesi’ni vatandaş-belediye etkileşimi açısından ön plana çıkarmaktadır.

4.3.14.Altınözü Belediyesi

Altınözü Belediyesi web sitesinde “Bize Ulaşın, Bilgi Edinme, İstek ve Öneri, İletişim Formu” gibi menüler bulunurken bunlar belediyeye ait bilgilere erişimi güçlendirmektedir. Proje, haber ve duyuru içeriklerinin

formlarla desteklenmesi, kullanıcılar açısından bilgi alma ve geri bildirim kanallarının açık olması, etkileşim açısından olumlu bir örnek sunmaktadır.

4.4. Yerel Bilgi ve Kent Rehberi İçeriği

Yerel yönetimlerin web sayfaları yerel bilgi ve kent rehberi içeriği açısından değerlendirilirken kente ilişkin tarihçe, ulaşım, gezi rehberi ve nöbetçi eczaneler gibi kriterler dikkate alınmaktadır. Bu ölçekte Hatay'ın tüm ilçe belediyelerinin web sayfaları değerlendirilmektedir.

4.4.1.Antakya Belediyesi

Antakya Belediyesi web sitesinde kentin tarihçesine, kentteki turistik alanlara ve kent kültürüne ait bilgilere sınırlı düzeyde de olsa erişilebilmektedir. Web sitesi hizmet ve kurumsal bilgiye dayanan bir görünüme sahiptir. Antakya'nın kültürel ve tarihi zenginliği, gastronomi açısından taşıdığı potansiyel ve buna yönelik oluşturulan gezi rotaları, ibadethaneler, müzeler içerik açısından daha fazla tanıtılarak kent rehberi içeriği genişletilmelidir.

4.4.2.Defne Belediyesi

Defne Belediyesi web sitesinde “Tarihçe, Defne, Belediyemiz, Mahalle Muhtarlıkları, Kent Rehberi” gibi oluşturulmuş alt menülerle kent rehberi içeriği zengin bir sunuma sahiptir. Yerelin tarihi ve sosyal dokusuna dair yapılan tanıtıcı açıklamalar yerel bilgi içeriği açısından olumlu bir tablo çizmektedir.

4.4.3.Samandağ Belediyesi

Samandağ Belediyesi web sayfasında tarihi, sosyal ve turistik bilgilendirme yer alsa da sistematik ve zengin bir kent rehberi içeriği sunma açısından oldukça zayıftır. Yerel yaşama dair etkinlikler, kültürel çalışmalar, festivaller konusunda bilgilere belediyenin sosyal medya hesapları üzerinden ulaşıldığı görülmektedir. Web sitesi üzerinde yapılacak çalışmalarla daha bütünlüklü ve zenginleştirilmiş bir kent rehberi modülü kullanıcılara gereken bilgileri sunacaktır.

4.4.4.Arsuz Belediyesi

Arsuz Belediyesi web sitesinde kent rehberi, muhtarlıklar, turistik ve kültürel içerik modülleri bulunmaktadır. İlçede yapılan festivaller, deniz turizmi, doğal güzellikler bakımından bilgilendirici içerikler sayfada yer almaktadır. Bunun yanı sıra gastronomi, konaklama, gezi rehberi, ulaşım dair daha zenginleştirilmiş kent rehberi modülü ile desteklenmelidir.

4.4.5.Reyhanlı Belediyesi

Reyhanlı Belediyesi web sitesinde “Reyhanlı Tarihi, Muhtarlıklar, Afet-Acil Toplanma Yerleri, Reyhanlı Şehir Haritası, Parklarımız, Nöbetçi Eczaneler” gibi menüler kent rehberi içeriği açısından zengin bir görünüm sunmaktadır. Dolayısıyla yerel yaşama dair hizmet alanları ile ilgili yeterli bilgilerle desteklenen sayfa hem tarihsel süreç hem de afet yönetimi açısından iyi örnek uygulamaları içerisinde yer almaktadır.

4.4.6.Payas Belediyesi

Payas Belediyesi web sitesi içerisinde “Keşfedin” menüsü yer almakta ve bu menüde Sokullu Külliyesi, Damlataş Mağarası, Cin Kule, Payas Kalesi tanıtılarak yerelin tarihi ve turizm değerleri ile ilgili bilgiler verilmektedir. Yerel mirasın dijital platformda görünür kılınması hususunda kent rehberi içeriği açısından güçlü ve zengin bir örnek oluşturmaktadır.

4.4.7.Erzin Belediyesi

Erzin Belediyesi web sitesinde “Belediye Hakkında” başlığı yer almakta bu başlık altında kültürel özellikler ve tarihi değerler hakkında bilgiler verilmektedir. Yerel yaşama dair hizmet içeriklerine nöbetçi eczaneler, projeler ve duyurular başlıkları ile ulaşılabilir. Dolayısıyla tarihi ve güncel içeriklerin bir arada sunulması dengeli, zengin bir kent rehberi içeriği görünümü sağlamıştır.

4.4.8.Kırıkhan Belediyesi

Kırıkhan Belediyesi web sitesinde “Kırıkhan Tarihine Genel Bakış, Nöbetçi Eczaneler” gibi menüler kent rehberi açısından sınırlı içerik sunmaktadır. Kentin tarihine dair bilgiler kentsel kimliği tanıtıma katkı sağlamakla birlikte turizm, gezi rehberi ya da ulaşım gibi içeriklerin zayıf olduğu, geliştirilmesi gerektiği görülmektedir.

4.4.9.İskenderun Belediyesi

İskenderun Belediyesi web sitesinde kente dair önemli projeler, haberler ve duyurular yer alırken, sahil ve liman kenti oluşu dikkate değer görülerek detaylı bir turizm içeriği ile tasarlanmış görünüm yer almamaktadır. Dijital kimliği ve görünürlüğü güçlendirmek adına daha geliştirilmiş bir kent rehberi içeriği ile kentin tarihi, ekonomik değeri, sahili, turizm potansiyeli, sanayisi alt başlıklar ve açıklayıcı bilgilerle desteklenebilir.

4.4.10.Dörtyol Belediyesi

Dörtyol Belediyesi web sitesinde “Nöbetçi Eczaneler, Sorumluluk Alanları, Mahalle Muhtarları” gibi başlıklar yerel yaşama dair temel düzeyde pratik bilgiler sunmaktadır. Kentin tarihçesi, kentte konaklama, yeme-içme, turizm, gezi rotaları gibi içeriklerin sistematik şekilde kent rehberi içeriğine uygun şekilde zenginleştirilmesi gerekmektedir.

4.4.11.Belen Belediyesi

Belen Belediyesi web sitesinde duyurular, projeler başlıklarına göre kentin tarihi, kente dair turistik bilgiler kent rehberi içeriği sınırlı bir görünürlüğe sahiptir. Belen ilçesinin bir geçiş güzergahında yer alması, sıra dışı coğrafi konumu geliştirilebilecek içerikler açısından fırsatlar barındırmaktadır.

4.4.12.Hassa Belediyesi

Hassa Belediyesi web sitesinde “Duyurular, Projeler, Haberler” menüleri yer alırken bu başlıklar altında ilçede gerçekleştirilen etkinlikler, festivaller, kültürel ve sosyal içerikler sunulmaktadır. Yerel tarih ve gezi rotaları oluşturularak dijital bir kentsel kimlik ile kent rehberi içeriği zenginleştirilebilir.

4.4.13.Kumlu Belediyesi

Kumlu Belediyesi web sitesinde “İlçe Rehberi, Resmi İlan Portalı, Önemli Telefon Numaraları” menü öğeleri yer almakta olup sayfada geniş yer tutan güncel haberler ve projelerde yerel, güncel yaşama dair bilgiler sunulmaktadır. İlçenin tarihi, sosyal, kültürel, turistik değerlerine ilişkin içerikler daha görünür kılınarak detaylı içeriklerle desteklenmelidir.

4.4.14.Altınözü Belediyesi

Altınözü Belediyesi web sitesinde “Haberler, Projeler, Duyurular, Nöbetçi Eczaneler” başlıkları yer almakta olup bu menü öğeleri yerelde günlük yaşama dair önemli ve güncel bilgiler sunmaktadır. Dijital ölçekte bir kentsel kimlik oluşumu için ilçe tarihi, kültürü, sosyal dokusu ve gezi rotası niteliğinde içeriklerin geliştirilmesi ve görünür kılınması gerekmektedir.

4.5. Teknik Performans ve Erişilebilirlik

Yerel yönetimlerin web sayfalarını teknik performans ve erişilebilirlik ölçeğinde değerlendirirken site hızı, sitenin çalışır olması, mobil uyum ve menülere erişilebilirlik gibi kriterler dikkate alınmaktadır. Bu ölçekte Hatay’ın tüm ilçe belediyelerinin web sayfaları değerlendirilmektedir.

4.5.1.Antakya Belediyesi

Antakya Belediyesi web sitesinde erişim sorunu yaşanmazken site geleneksel masaüstü bir yapı görünümünde olup font büyütme ve erişilebilirlik menüsü gibi araçlar ile mobil uyum konusunda sınırlı kaldığı görülmektedir. Teknik performans açısından yeterli bir düzeyde olduğu söylenebilirken erişilebilirlik düzeyinde daha geliştirilebilir görünümde olduğu ifade edilebilir.

4.5.2.Defne Belediyesi

Defne Belediyesi web sitesi içerik ağırlığının daha statik bir yapıda olduğu, menüler hızlı şekilde yüklenebilirken, teknik performans olarak stabil olduğu söylenebilir. Erişilebilirliğin özel seçeneklerle desteklenmesi ve mobil uyum konusunda Erzin belediyesi kadar görünür ve açık vurguya sahip olmadığı ifade edilebilir. Bu nedenle erişilebilirlik puanı orta düzete tekabül etmektedir.

4.5.3.Samandağ Belediyesi

Samandağ Belediyesi web sitesi teknik performans açısından olumlu bir profil sunmaktadır. İçeriğe ilişkin güncel yoğunluğun hayli yüksek olduğu sitede erişim sorunu yaşanmaması bunun en önemli göstergesidir. Sitede yer alan “Mobil Uygulamalarımız” menüsü kurumsal yapının mobil iletişim kanallarını önemseydiğini belirtse de web arayüzünde yer alan erişilebilirlik ayarları gelişime muhtaç, sınırlı bir görünüme sahiptir.

4.5.4.Arsuz Belediyesi

Arsuz Belediyesi web sitesi tasarım açısından sade, teknik performans açısından da hızlı yüklenen menülerle olumlu bir örnek oluşturmaktadır. Özel gereksinimli kullanıcılar için tasarlanmış yüksek kontrast modu, metin büyütme gibi teknik özellikler sunan sayfada erişilebilirlik menüsünün görünürlüğünün artırılarak güçlendirilmesi gerekmektedir.

4.5.5.Reyhanlı Belediyesi

Reyhanlı Belediyesi web sitesinde yer alan çağrı merkezi ve kolay menü bağlantıları teknik açıdan erişimi hızlı, basit ve kolay kılarken, menüler arası geçişler ile sayfaların yüklenmesi konusunda stabil bir yapıda olduğu söylenebilir. Bununla birlikte mobil araç uyumu ve erişilebilirlik araçlarının geliştirilmesinin gerektiği ifade edilebilir.

4.5.6. Payas Belediyesi

Payas Belediyesi web sitesi fotoğraflar, gezi rehberi gibi içeriklerle desteklenen görsel odaklı bir görünüm sunarken menüler arası geçişler akıcıdır. Mobil optimizasyon vurgusu zayıf ve erişilebilirlik simgeleri de sınırlı görünürlüğe sahip olduğu için erişilebilirlik seviyesinin orta düzeyde teknik performansın ise görece iyi seviye olduğu söylenebilir.

4.5.7. Erzin Belediyesi

Erzin Belediyesi web sitesi menüler arası akıcı geçişler ve hızlı yükleme özellikleri ile teknik performans açısından olumlu bir profile sahiptir. Site modern bir görünüm sergilerken özel gereksinimli bireyler için erişilebilirlik simgelerinin olması da önemli bir avantaj oluşturmaktadır.

4.5.8. Kırıkhan Belediyesi

Kırıkhan Belediyesi web sitesi yapısı itibarıyla blog tabanlı olduğu için içeriklerin hızlı bir şekilde yüklenmesine olanak sağlamaktadır. Menülerin net olması, metin tabanlı içerikler sunması temel düzeyde erişilebilirliği desteklerken teknik performans açısından gelişmiş, kapsamlı belediye portallarıyla karşılaştırıldığında sınırlı bir düzeyde yer almaktadır.

4.5.9. İskenderun Belediyesi

İskenderun Belediyesi web sitesi menüler arası akıcı ve hızlı geçişleri ile tek sayfa tecrübesi sunarken bu modern görünürlüğü kullandığı SPA yapısıyla sağlamaktadır. Buna rağmen bazı kullanıcılar için klasik link-sayfa yapısından farklı olması nedeniyle kullanma ve alışma sürecinde biraz çaba gerektirebilir. Kod yapısında da içeriklerde JavaScript kullanılmakta bu da zayıf donanıma sahip cihazlarda sistemin etkin çalışmasını, performansını olumsuz etkilemektedir.

4.5.10. Dört Yol Belediyesi

Dört Yol Belediyesi web sitesi geleneksel bir kurumsal tema ölçeğinde görünüm sergilemekte, menüler arası geçişlerde ve sayfa yüklemelerinde teknik bir sorun görünmemektedir. Erişim temel düzeyde iken erişilebilirlik menüleri özel simgelerle desteklenmemektedir.

4.5.11. Belen Belediyesi

Belen Belediyesi web sitesinin altyapısı eski nesil teknolojiye dayanmakta bu durum da daha düşük düzeyde bir sistem ihtiyacı gerektirmesi nedeniyle

avantaj sağlamaktadır. Bunun yanı sıra erişilebilirlik araçlarının olmaması ise bir dezavantaj olarak değerlendirilmektedir.

4.5.12.Hassa Belediyesi

Hassa Belediyesi web sitesinde “Güncel Haberler, Foto Galeri, Videolar, Duyurular” menüleri yer almakta ve bu sayede hızlı erişilebilirlik desteklenmektedir. Site hem görsel hem de metin ağırlıklı klasik bir yapıya sahipken bu teknik performans açısından sorunsuz çalışmasını sağlamaktadır. Özel gereksinimli bireyler için ekran okuyucu desteği, font büyütme, kontrast gibi özelliklerin olmaması erişilebilirlik araçlarında eksiklik olarak değerlendirilmektedir.

4.5.13.Kumlu Belediyesi

Kumlu Belediyesi web sitesinde teknik boyutta erişim sorunu yaşanmazken, kurumsal bilgiler, proje sayfaları ve menüler arası geçişlerde olumlu bir profile sahiptir. Buna rağmen mobil araçlarla uyum ve erişilebilirlik simgeleri modern tasarım açısından sınırlıdır.

4.5.14.Altınözü Belediyesi

Altınözü Belediyesi web sitesinde “Haberler, E-Belediye, Duyurular, Projeler” menüleri yer almakla birlikte sitede erişim sorunları yaşandığı rapor edilmiştir. Mobil optimizasyonu ve erişilebilirlik simgelerinin görünürlüğü zayıf olup teknik performans açısından da geliştirilmesi gerekmektedir.

Belediye	1.Kullanılabilirlik	2. Şeffaflık	3. Etkileşim	4. Kent rehberi	5. Teknik	Genel
Antakya	4	4	3	3	3	4
Defne	4	5	3	4	3	4
Samandağ	4	3	4	3	3	4
Arsuz	4	5	4	4	3	4
Reyhanlı	4	5	4	5	3	4
Payas	4	3	3	5	3	4
Erzin	5	3	3	4	4	4
Kırıkhan	3	2	3	3	3	3
İskenderun	3	3	3	3	3	3
Dörtöy	3	3	4	3	3	3
Belen	3	3	3	2	3	3
Hassa	3	3	4	2	3	3
Kumlu	3	3	4	3	3	3
Altınözü	3	3	4	3	2	3

4. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Yerel yönetimler, yerel halkın mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişilikleridir. Anayasal bir oluşumdur. Yerel demokrasi ve katılım açısından çok önemlidir. Kamu yönetiminde teknolojik gelişmelerle beraber E-devlet uygulamaları kullanılmaya başlanmış ve yerel yönetim anlamında E-belediyecilik bu uygulamanın yerel nitelikte hayata geçirilen aşamasını oluşturmaktadır. E-belediyecilik başka bir ifadeyle interaktif belediyecilik, günümüzün yüksek teknolojisini kullanarak, sürekli ve hızlı bir şekilde yerel hizmetleri sunmak, geleneksel modelden çağdaş modele geçmek ve halkın katılımını arttıran bir uygulama olarak değerlendirilmektedir. E-belediyecilik; yerel yönetimler açısından değerlendirildiğinde şeffaflık, hesap verebilirlik, halkın katılımının artması, hizmetlerin dijital ortamda daha hızlı bir şekilde sunumunu sağladığı görülmektedir. Bu uygulama aynı zamanda yerel yönetimlerin etkinliğini arttıran ve yerel demokrasiyi güçlendiren bir araç olarak görülmektedir. Dijital Dönüşüm kavramı ise Türk Dil Kurumu güncel Türkçe sözlüğüne göre zaman ve maddi tasarrufa kavuşmak için bilgi teknolojilerinin kullanılması, iş süreçlerinin elektronik ortamda yürütülmesi anlamına gelmektedir. Bu dönüşüm ile akıllı kent otomasyonu, çağrı merkezi, müşteri ilişkileri, mezarlık bilgi sistemi, video konferans, kimlik paylaşım sistemi, sosyal medya ve duyuru/hizmet paylaşımı gibi hizmetler yerel idareler tarafından gerçekleştirilmektedir.

Yerel yönetimlere dair yapılan bu web sitesi değerlendirmesi ile Hatay ilçelerinin kurumsal ölçekte dijital görünürlük boyutu üzerinde durulurken, dijital yönetim kapasitelerine dair geniş çaplı bir araştırma sunulmaktadır. Bu çalışma gelecekte yapılabilecek yerel yönetimlerin e-belediye hizmetlerine ilişkin analizlerde kullanılabilecektir. Özellikle web siteleri üzerinden e-devlet entegrasyonunun sağlanarak daha hızlı ve etkin işlemlerin yapılabilmesi, e-belediye hizmetlerine dair web sitesi üzerinden başvuruların gerçekleştirilip ödemelerin yapılabilmesini sağlayan yerel yönetimler belirtilmektedir. Yine bu çalışma ile her bir yerel yönetim için ilçe bazlı e-belediyecilik dijital kapasite endeksi oluşturulabilmesine olanak tanınmaktadır. Gelecekte belediye yöneticileri ile yapılabilecek nitel görüşmelerde sorulacak soruların hazırlanması hususunda bu çalışma yol gösterici olacaktır. Meclis kararlarının görünürlüğü, neden yayınlanıp yayınlanmadığı ya da web sitesinin başkanla iletişimde etkileşime imkan tanıyıp tanımadığı gibi bir dizi soru yöneltebilmesine bir alt yapı oluşturmaktadır.

Kaynakça

- Arslan, M. (2022). E-Belediyecilik Uygulamaları: San Jose Belediyesi ve Başakşehir Belediyesi Örneği. *Gaziantep Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(2), 76-92.
- Çakır, C. (2017). İzmir Büyükşehir Belediyesinde E-Belediye Uygulamaları ve Vatandaşın Farkındalığı. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, 9(1), 1-12.
- Çakır, Canan (2015). “E-Belediye: Sorunlar ve Çözüm Önerileri”, *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 7(1), 1-15.
- Çiçek, Y. (2014). Geçmişten Günümüze Türkiye’de Yerel Yönetimler. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 53-64.
- Demir, H., & Karakütük, M. (2003). Yerel Yönetimler ve Hizmette Yerellik: Subsidiarite İlkesi. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, (2), 65-77.
- Erdoğan, O. (2019). Yerel Yönetimlerde Dijital Dönüşüm: Molenwaard Belediyesi Örneği. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (13), 59-74.
- Eryılmaz, B. (2013). *Kamu Yönetimi*, Umuttepe Yayınları, Kocaeli, 6. Baskı.
- Gençkaya, Ö. F., Gündoğdu, H. G. ve Aytekin, A. (2021). “Büyükşehir Belediyeleri Web Sitelerinin Yönetişim İlkeleri Açısından Değerlendirilmesi”, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, 16(3), 705 – 726.
- Geymen, A., & Karas, İ. R. (2006). Yerel Yönetimlere Yönelik E-Belediye Uygulamaları. 4. Coğrafya Bilgi Sistemleri Bilişim Günleri, 13-16 Eylül 2006 / Fatih Üniversitesi / İstanbul-Türkiye
- Görgün, A., & Pütün, B. (2023). Yerel Yönetimde E-Belediyecilik Uygulamalarının Etkinliği ve Geleceğe Yönelik Öngörüler. *PEARSON JOURNAL*, 8(26), 920-925.
- Karakaya Polat, R. (2006). E-Belediyecilik Kılavuzu: Yerel Yönetim Vatandaş Etkileşimi Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi (Tasam) Raporu. Tasam Yayınları, İstanbul.
- Kırıışık, F., & Sezer, Ö. (2006). Türk Anayasalarında Yerel Yönetimler, *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 15(2), 5-30.
- Özyardımcı, E. E. (2022). Dijitalleşmenin Yerel Yönetimlere Etkisi: Türkiye ve İngiltere Yerel Yönetimleri Örnekleri. *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 4(2), 35-52.
- Şengül R., ve Balıkçı Ö., (2021), “Yerel Yönetimlerde E-Yönetişim Üzerine Bir Araştırma” *ODÜSOBİAD* 11(2), 417-436, Doi: 10.48146/odusobiad.866733
- Tamer, M. (2016). Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve Türkiye. *International Journal of Academic Values Studies*, (4), 133-144.

- Varnalı, T. (2025). Türkiye’de E-Belediyecilik: Yerel Yönetimlerin Dijitalleşme Yolu ve Uygulama Analizi. *International Anatolia Academic Online Journal Social Sciences Journal*, 11(1), 237-259.
- Yıldırım, A. (2021). Yerel Yönetimlerde Dijital Dönüşüm Uygulamaları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (54), 61-82.
- Yılmaz, A. (2013). Dijital Kent Uygulamalarının, Kent Yönetimine Etkileri: ‘Trabzon İli E-Belediye Örneği’. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yılmaz, V. (2019). Doğu Anadolu Bölgesinde E-Belediyecilik Hizmetlerinin Yerel Halk Tarafından Kullanım Düzeylerinin Değerlendirilmesi: Bitlis Ve Muş Belediyesi Örnekleri. Bekir Parlak, Caner Doğan (Ed.). *E-Yönetişim İçinde* (509-532). Ankara: Beta Yayınevi.
- Yılmaz, V. ve Mecek, M. (2021). Kavram ve Kuramsal Açından Türkiye’de Dijital Kamu Yönetimi ve Dönüşümü. Berat Akıncı (Ed.), *Kamu Yönetiminde Değişim Olgusu: Global Trendler ve Yeni Paradigmalar içinde* (103-137). Ankara: Nobel Yayınları.

İnternet

- <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2709.pdf>
- <https://www.antakya.bel.tr>
- <https://www.antakya.bel.tr/kurumsal/stratejik-plan/2/>
- <https://defne.bel.tr>
- <https://defne.bel.tr/faaliyet-raporlari>
- <https://samandag.bel.tr>
- <https://samandag.bel.tr/projelerimiz/planlanan-projeler/3>
- <https://arsuz.bel.tr>
- <https://keos.arsuz.bel.tr:553/imardurumu/>
- <https://www.reyhanli.bel.tr>
- <https://ebelediye.reyhanli.bel.tr>
- <https://www.payas.bel.tr>
- <https://www.payas.bel.tr/sayfa.php?idno=28>
- www.erzin.bel.tr
- <https://www.erzin.bel.tr/planlanan-projeler>
- www.kirikhan.bel.tr
- <https://kim.kirikhan.bel.tr>
- <https://iskenderun.bel.tr/>
- <https://iskenderun.bel.tr/meclis-kararlari>
- www.dortyol.bel.tr
- <https://ebelediye.dortyol.bel.tr>

<https://belen.bel.tr/>

<https://belen.bel.tr/kategori/duyurular/>

Hassa Belediyesi Resmi Web Sitesi

<https://hasa.bel.tr/sayfa/oneri-sikayet>

Kumlu Belediyesi Resmi Web Sitesi

<https://e-hizmet.kumlu.bel.tr:88/ui/>

Altınözü Belediyesi Resmi Web Sitesi

<https://altinozu.bel.tr/sayfa/misyon-ve-vizyon>